

**POSTANOWIENIE Z DNIA 15 LUTEGO 2005 R.
WK 1/05**

Wojskowy sąd garnizonowy wydaje wyrok łączny w składzie określonym przez art. 28 § 1 k.p.k. (wyjątkowo art. 28 § 2 k.p.k.), to jest jednego sędziego i dwóch ławników nawet wówczas, gdy podlegające połączeniu wyroki wydane zostały jednoosobowo, stosownie do art. 671a § 1 k.p.k.

Przewodniczący: sędzia SN J. Steckiewicz (sprawozdawca).

Sędziowie SN: A. Tomczyk, W. Maciak.

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk J. Żak.

Sąd Najwyższy w sprawie szer. rez. Bogusława U., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 15 lutego 2005 r. kasacji, wniesionej na niekorzyść przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego od wyroku łącznego Wojskowego Sądu Garnizonowego w L. z dnia 20 lipca 2004 r.,

oddał kasację (...).

Uzasadnienie:

Wojskowy Sąd Garnizonowy w L. w dniu 20 lipca 2004 r. wydał wyrok łączny obejmujący skazania szer. rez. Bogusława U. prawomocnymi wyrokami Wojskowego Sądu Garnizonowego w L. z dnia 3 lutego 2004 r. i z dnia 30 marca 2004 r.

Wyrok łączny wydany został w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, natomiast wyroki podlegające połączeniu – jednoosobowo.

Naczelny Prokurator Wojskowy wniósł kasację od wyroku łącznego i zarzucając „uchylenie w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na procedowaniu i wydaniu wyroku łącznego przez sąd nienależycie obsadzony, w składzie ławniczym, podczas gdy w tym przypadku, zgodnie z treścią art. 671a § 1 k.p.k., orzeczenie winno być wydane przez wojskowy sąd garnizonowy w składzie jednoosobowym”, postulował uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając kasację jej autor powołał się na art. 671a § 1 k.p.k., który nakazuje wojskowemu sądowi garnizonowemu rozpoznanie sprawy jednoosobowo, jeżeli oskarżony pozostaje na wolności, a zarzucane mu przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat lub karą łagodniejszą. Skoro zatem szer. rez. Bogusław U. skazany został za przestępstwa określone w art. 357 § 1 k.k. zagrożone karą ograniczenia wolności, aresztu wojskowego albo pozbawienia wolności do lat 2, a w dniu wydania wyroku łącznego „sąd nie dysponował informacją o tym, że szer. rez. Bogusław U. jest pozbawiony wolności w innej sprawie”, to „sprawa powinna być rozpatrzona przez wojskowy sąd garnizonowy w składzie określonym w art. 671a § 1 k.p.k., gdyż wskazany przepis jako przepis szczególnie miał pierwszeństwo przed zasadami określonymi w art. 28 k.p.k.”. W tej sytuacji procedowanie w składzie ławniczym – zdaniem Naczelnego Prokuratora

Wojskowego – stanowiło bezwzględną przesłankę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., i dlatego zaskarżony wyrok powinien zostać uchylony, a sprawa przekazana wskazanemu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy uznając kasację za niezasadną zważył, co następuje:

Przepisy Kodeksu postępowania karnego nie regulują wprost składu sądu w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego. Stanowią jedynie (art. 574 zd. 1 k.p.k.), że w tego typu postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu zwyczajnym przed sądem pierwszej instancji.

Zdaniem autora kasacji przepisem, który określa skład sądu w postępowaniu przed wojskowym sądem garnizonowym o wydanie wyroku łącznego jest art. 671a § 1 k.p.k., a nie art. 28 § 1 k.p.k. Uzasadnieniem tego twierdzenia ma być to, że przepis z części wojskowej postępowania karnego, jako przepis szczególny, ma pierwszeństwo przed przepisem z części ogólnej Kodeksu postępowania karnego. Nie negując poglądu, że art. 671a § 1 k.p.k. jest rzeczywiście przepisem szczególnym do art. 28 § 1 k.p.k., wysnuty z tego wniosek jest błędny.

Przepis, o którym mowa, wprowadzony został do Kodeksu postępowania karnego nowelą z dnia 10 stycznia 2003 r. (Dz.U. Nr 17, poz. 155) i z woli ustawodawcy miał umożliwić osiągnięcie jednego celu – przyczynić się do usprawnienia postępowania sądowego przez to, że wojskowy sąd garnizonowy (podobnie jak ma to miejsce w postępowaniu przed odpowiednim sądem powszechnym) będzie mógł rozpoznawać niektóre sprawy jednoosobowo (patrz uzasadnienie do art. 1 pkt 201 projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego... Druk sejmowy nr 182). Nowe unormowanie nawiązywało zatem do postępowania uproszczonego, bowiem w postępowaniu przed sądami wojskowymi wyłączone są tryby szczególne, a zatem sądy te na rozprawie procedowały dotychczas w składzie jednego sędziego i dwóch ławników (patrz szerzej H. Kmiecik: Zmiany w procedurze karnej sądowej, WPP 2003, Nr 2, s. 31–32).

Dodany powołaną ustawą przepis, dlatego że jest wyjątkowy, może jednak odnosić się tylko do sytuacji, dla której został ustanowiony, tj. orzekania na rozprawie głównej i dlatego niedopuszczalne jest jego stosowanie w postępowaniu po uprawomocnieniu się orzeczenia, a więc również o wydanie wyroku łącznego.

Wyrażony w kasacji pogląd, gdyby go podzielić, byłby również odstępstwem od linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, który w swoich orzeczeniach konsekwentnie twierdził, że niezależnie od składów sądów, które wydawały wyroki podlegające łączeniu (dotyczyło to składów rozszerzonych – dwóch sędziów i trzech ławników), właściwym składem sądu do wydania wyroku łącznego jest skład przewidziany w art. 19 § 1 (obecnie art. 28 § 1) k.p.k. – (patrz uchwały SN: z dnia 17 lutego 1972 r., VI KZP 78/71, OSNKW 1972, z. 4, poz. 60 i z dnia 24 maja 1995 r., I KZP 15/95, OSNKW 1995, z. 7–8, poz. 46).

W podsumowaniu należy zatem stwierdzić, że wojskowy sąd garnizonowy wydaje wyrok łączny w składzie określonym przez art. 28 § 1 k.p.k. (wyjątkowo art. 28 § 2 k.p.k.), to jest jednego sędziego i dwóch ławników nawet wówczas, gdy podlegające połączeniu wyroki wydane zostały jednoosobowo, stosownie do art. 671a § 1 k.p.k.

Skoro więc Wojskowy Sąd Garnizonowy w L. wydał wyrok łączny w składzie należytym, zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. jest bezpodstawny i dlatego należało orzec jak na wstępie.

